

ХАРИЗМА ЯК ВИД КЕРУЮЧОГО ВПЛИВУ

М.О.Карч, студентка ПЛ-81

Сумський державний університет

С.М.Рибальченко, к.е.н.

Сумський державний університет

Визначено необхідність врахування психологічних особливостей працівників при розробці напрямів розвитку та управлінні організацією та проведено аналіз категорії «харизма». Окрему увагу приділено аналізу професійної компетентності менеджера. Обґрунтовано необхідність врахування харизми менеджера, як відповідного виду керуючого впливу, що суттєво підвищує ефективність і успішність його професійної діяльності.

У сучасному світі менеджмент та психологія управління тісно пов'язаними між собою та ідеально співпрацюють у системі. Щоб здійснювати керуючий вплив на розвиток організації ефективно, необхідно розуміти психологічні особливості працівників. Різні форми керування обумовлюють різноманітні наслідки, які безпосередньо залежать від конкретних особливостей працівників, до яких вони застосовуються. Саме тому від обраного стилю керування залежить рівень розвитку та успішність організації. Одним із основних видів керуючого впливу є харизма. Власне поняття харизми як складової частини влади було сформульоване М. Вебером [1] і визначалося як «певна екстраординарна здібність, якісна характеристика людини, завдяки якій особистість оцінюється як обдарована надприродними, надлюдськими, або ж особливими силами, недоступними іншим, завдяки чому, індивід вважається лідером».

Харизма -це спроможність людини вселяти віру в себе та у свої можливості [2, с. 357]. Саме харизма робить людину справжнім лідером. Завдяки М. Веберу була розроблена класифікація типів лідерів, до якої він увів поняття «харизматичного лідерства» [1]. Харизматичний лідер – це неординарна, яскрава, сильна особистість. Він вміє справляти на інших надзвичайне враження своєю девіантною поведінкою: викликати довіру до себе та справляти потужний вплив [3, с. 28].

Отже, сутність харизми як керуючого впливу полягає у здатності лідера устанавлювати емоційний контакт з іншим, заснований на партнерському спілкуванні, із підтримкою та надиханням інших на лідерство.

Окрім того, харизматичне лідерство розглядається як управлінська здатність змушувати звичайних людей поводитися екстраординарно в екстремальних ситуаціях. Тому харизма як керуючий вплив частіше використовується для лідерства у відносно складних, екстремальних умовах, а не для діяльності, яка передбачає довготривалі цілі та перспективи.

Поряд з тим, відсутність екстремальних умов не виключає можливості появи харизматичних лідерів, що асоціюються у колективній свідомості із сильним типом особистості, котрий здатний згуртовувати, мотивувати, вести за собою і досягати корпоративних цілей [1]. Загальна сукупність професійних компетенцій безпосередньо формує професійну компетентність менеджера. Одним із основних видів професійних компетенцій є - оволодіння лідерськими якостями у сукупності з харизмою [2, с. 236].

Тому можна зробити висновок, що харизма менеджера як вид керуючого впливу суттєво підвищує ефективність та успішність його професійної діяльності, особливо, коли такий вплив застосовується у складних умовах для організації, які вимагають від управлінця таких особистих якостей, як девіантність, наполегливість, здатність надихати та мотивувати інших, згуртовувати та вести за собою - тобто здатність бути харизматичним лідером.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Стоян О. Ю. Теоретичні положення формування харизматичного лідерства в системі публічного управління. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2020. №4. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/4_2020/7.pdf.
2. Гавриш О. А., Довгань Л. Є., Крейдич І. М., Семенченко Н. В. Технології управління персоналом: монографія. Київ : ННПУ, 2017. 528 с.
3. Гандапас Р. І. Харизма лідера / пер. з рос. А. Стояновська. Дніпро : Моноліт. 2017. 296 с.